

Visningen, vecka 2: Pilen

Texttyp: Instruerande text · åk 4–7

I pass 3 visar du Tänk, Planera och Säg, och du skriver början. I pass 4 skriver du vidare. Medan du gör stegen säger du vad de heter och pekar på dem på bladet Planen. Eleverna ska höra tre saker: att du nämner läsaren först, att du lägger en lapp åt sidan för läsarens skull och att du kör fast och säger vad du gör då.

Du gör	Du säger högt
Pass 3. Skriver på tavlan: Malte, 8 år. Skriver på första lappen: "Malte ska kunna vika en pil som flyger långt"	"Tänk. Malte läser. Han har aldrig vikt ett plan, men han klipper och ritat varje dag i skolan."
Viker en pil och skriver ett steg på varje lapp: "Vik på mitten och vik upp", "Vik ned hörnen", "Vik in kanterna igen", "Vik ihop", "Vik ned vingarna" och "Kasta"	"Planera. Jag gör planet en gång till och skriver ett steg på varje lapp, med verbet först."
Skriver lappen "Ett A4 är ett vanligt papper", och lägger den i rutan Åt sidan	"Vet Malte det redan? Ja, han har A4-papper i skolan. Den lägger jag åt sidan."
Håller upp "Vik på mitten och vik upp", och gör som gruppen säger	"Behöver Malte veta att han ska vika upp igen? Vad säger ni? Varför?"
Ställer upp pärmen. En elev har ett A4 bakom pärmen, och de andra ser på	"Säg. Du är Malte. Gör bara det du hör. Vik papperet på mitten på längden, så att långsidorna möts, och vik upp det igen. Vik ned hörnen."
Eleven frågar vilka hörn, och du svarar. Frågar ingen, pekar du på kortets tredje fråga. Skriver svaret på en ny lapp: "Kanterna längs vikningen i mitten"	"De två övre hörnen, så att kanterna ligger längs vikningen i mitten. Det ska med."
Säger stegen på resten av lapparna, också "Vik ned vingarna", och sparar elevens pappersplan till pass 4	"Vik in kanterna igen. Vik ihop planet. Vik ned vingarna. Kasta."
Vänder dig till gruppen, och skriver elevernas svar på tavlan	"Vad sa jag allra först? Vad gjorde jag med lappen om papperet?"
Skriver början på blädderblocket	"Skriv. Vad går det ut på, och vad behöver Malte? Så viker du en pil som flyger långt. Du behöver ett A4-papper."
Pass 4. Skriver steg 1 till 4 efter lapparna	"Skriv. Jag skriver det jag sa i Säg, och svaret på det läsaren frågade. Vilka hörn? De två övre, så att kanterna ligger längs vikningen i mitten."
Lägger elevens pappersplan från pass 3 bredvid ditt och pekar på vingarna	"Vingarna blev olika stora. Jag sa 'Vik ned vingarna'. Hur långt? Nu kör jag fast. Vem läser? Malte. Han ser inte mitt plan."
Skriver steget om vingarna och säger var	"Vik ned den ena sidan, så att överkanten ligger längs planets underkant. Nu vet Malte hur långt."
Skriver slutet och läser hela texten högt	"Hur vet Malte att det blev rätt? Jag skriver: 'Nu har planet två vingar som är lika stora.' Då har texten svar på kortets fyra frågor."

Till läraren	
Din text	<p>Så viker du en pil som flyger långt. Du behöver ett A4-papper.</p> <ol style="list-style-type: none">1. Lägg papperet framför dig med kortsidan mot dig. Vik det på mitten på längden, så att långsidorna möts, och vik upp det igen.2. Vik ned de två övre hörnen, så att kanterna ligger längs vikningen i mitten.3. Vik de nya sneda kanterna in till vikningen i mitten en gång till.4. Vik ihop planet längs vikningen i mitten, så att vikningarna hamnar inuti.5. Vik ned den ena sidan, så att överkanten ligger längs planets underkant. Vänd planet och vik den andra sidan likadant. Nu har planet två vingar som är lika stora.6. Håll under planet nära spetsen och kasta det rakt fram.
Pass 3 och pass 4	<p>Malte och det han kan är ett exempel. Du kan i stället ta ett barn du känner och säga vad hen kan och inte kan. Har gruppen fler än sex elever, ritar du Planens två rutor på tavlan och skriver lapparna stort.</p>

© Niclas Fohlin. Ur Texttyp: Instruerande text, <https://niclasfohlin.se/stodundervisning/texttyp-instruerande-text>.